

1972: nemzetközi könyvév

Könyvtárak a betű világünnepén

Wannak aranyigazságok, amelyek megannyiszor kimondva szép válnak közhelyvé. Őszintén hisszük például, hogy a könyv mindannyiunk jó barátja, az emberiség kulturálódásának alapköve. Szinte a bölcsönél fogad bennünket és hűséges útitársként végig kísér egész életünkön. Üres perceinknek e meghitt jó barátját jövőre az egész világ ünnepli. Az UNESCO döntése szerint 1972 nemzetközi könyvév lesz. Olyan világmeretű kampány indul, amely minden eddiginél jobban igyekszik felkelteni a figyelmet a könyv, az olvasás, a művelődés ügye érdekében.

Néhány országban máris megtették az első lépéseket a nemzetközi könyvév előkészítésére. Már nyomják az emlékbélyegeket, plakátversenyeket hirdettek, s egyre szaporodik a rádiós, televíziós, információs műsorok száma. Szervezik a könyvtári heteket, a könyvkiállításokat és vásárokat is. Az UNESCO egyik kiadványából azt is megtudjuk, hogy számos tagállamban a könyvév nagyobb hatása érdekében előadásokat, tudományos ülésszakokat tartanak, vitákat szerveznek könyvtüzetekben és művelődési intézményekben. Szó van az olvasást népszerűsítő kampányokról, valamint arról, hogy bizonyos helyeken a könyvév programjait még az iskolai oktatási anyagba is beleszővik.

Tudományos előadások

Hazánk ugyancsak bekapcsolódik a nyomtatott szó ünnepségsorozatába. Fémjelzi ez nemcsak a jövő évi kiadói, terjesztői munkánkat, de áthatja a könyvtári életet is.

Papp Istvánnal, a Könyvtártudományi és Módszertani Központ igazgatójával arról beszélgettünk, mivel is szorgalmazzák majd könyvtáraink ezt a nemes ügyet. A sok érdekes programot felsorolni lehetetlen, ezért csak legfontosabbakat jegyeztük fel.

— A könyvév egyik jelentős hazai eseménye lesz az ország legnagyobb közművelődési könyvtárának, az új miskolci megyei könyvtárnak a megnyitása. Ehhez kapcsolódik egy tudományos ankét-sorozat, amelyet az egyetem professzorai s a helyi művelődés jeles képviselői irányítanak. Arról esik majd szó, milyen szerepet is tölt be a könyv napjaink művelődésében, kulturális életünkben. Ugyancsak tudományos tanácskozássá kerül sor a debreceni Egyetemi Könyvtárban. A könyv- és könyvtárkultúra a társadalomban címmel; az Országos Pedagógiai Könyvtárban Az olvasáspedagógia kérdéseit vitatják meg, az Országgyűlési Könyvtárban pedig a történettudományi kutatás és a szakkönyvtárak forrásanyaga kerül terítékre.

— Ebben az időszakban számos könyvtári kiadvány is foglalkozik majd a könyvévvel. Néhányat az érdekesebbek közül: a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár folyamatosan tudósít négy nyelvű kiadványában a könyvév eseményeiről, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem könyvtára megindítja a magyar közgazdasági szakirodalom éves bibliográfiájának kiadását, sőt, az Országos Mezőgazdasági Könyvtár jubileumi évkönyve is a könyvév jegyében jelenik meg.

Megnövekedett támogatás

— Ez a felsorolás csupán jelzése mindannak, amivel a nemzetközi eseményhez kapcsolódik a hazai könyvtári élet. Nem akartunk központi programot szervezni, arra ösztönöztük a megyei könyvtárakat, hogy a helyi lehetőségek, igények ismeretében maguk dolgozzák ki, mivel is tehetnének színesebbé, vonzóbbá az olvasás ügyét. Békés megye például amatőr-film-pályázatot hirdet meg a megyei művelődésügyi osztály közreműködésével. Témái magukért beszélnek: — Az ember és a könyv — A könyv története — Könyvek a tanyavilágban — Ötszáz éves a magyar könyv — Az olvasó ember stb.

— Szólhatnánk arról a sokféle és ugyancsak vonzó kiállításról, előadásról, filmvetítésről is, amelyet könyvtáraink tartanak 1972-ben, a könyvév jegyében. Érzésem szerint minden rendezvény jól szolgálja majd az olvasás ügyét, egyszersmind segít pontosabb képet adni arról, milyen helyet is foglalnak el a könyvtárak kulturális életünkben.

— Szinte kézenfekvő, hogy megkérdezzük az egész évi könyvkampány küszöbén, hogy tulajdonképpen hol tart most a hazai könyvtármozgalmunk?

— Örömmel mondhatom, hogy míg a korábbi években a megyei és helyi tanácsok csökkentették anyagi támogatásukat, most végre fejlődést tapasztalunk. Mind több megyében válik szívvüggé a könyvtár, egyre több vezető ismeri fel,

hogy a könyvtár a művelődés, szórakozás, tanulás és tudományos kutatás nélkülözhetetlen otthona, amelyet fejleszteni, támogatni az egész társadalom érdeke. A nemzetközi könyvév jó alkalom lesz arra, hogy újból és újból még hatékonyabban népszerűsítsük könyvtáraink munkáját.

Az ifjúság hullámhosszán

— Ami a könyvtárak látogatóinak összetételét illeti, már világjelenség, hogy főként fiatalok töltik meg a könyvtártermeket. Nálunk az olvasók 75—80 százaléka fiatal. Ennek okaik egyrészt abban látjuk, hogy az életre készülő ifjúság itt találja meg — méghozzá ingyenesen — művelődésének bázisát. Ugyanakkor figyelemre méltó az is, hogy a könyvtár meghittsége, csendessége is nagy hatást gyakorol a fiatalokra. Ez a tény a nemzetközi könyvév folyamán is speciális feladatokat ró a könyvtárakra. Feltétlenül szükséges például, hogy a könyvtárosok még inkább az ifjúság érdeklődésének irányítói legyenek.

Legyen minden év könyvév

— A nemzetközi ünnep mérföldkövet jelent majd a közművelődés számos más területén is. Régen folyik például a vita arról, hogyan is működnek együtt a könyvtár a művelődési házakkal. Sokáig arról beszélgettünk, a művelődési ház adjon műsorokat, termeket az ifjúságnak, a könyvtár pedig lássa el szolgáltatásaival. A gyakorlat azonban másfajta együttműködést követel, hiszen ha jól dolgozik a könyvtár, minden bizonnyal számottevő törzsgárdát toboroz maga köré, amelynek a könyvön kívül sok egyéb kulturális szolgáltatásra is szüksége van. S mi sem természetesebb, minthogy egy-egy műsor vagy szakköri foglalkozás után a művelődési házakban könyveket is ajánljanak az embereknek.

Az elkövetkező év propagandamunkája minden bizonnyal sokat tesz majd a könyv megszerettetéséért. De ez természetesen nem lehet egyetlen esztendő kampányfeladata, újabb és újabb tapasztalatokon okulva arra kell törekedni, hogy minden év könyvév legyen.

Esztergomi László